

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2022. február 24.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

TÉGY MINDENT A TE SZÍVED SZERINT

Köszöntés igéje: Zsoltár 34,6.8-9

Akik ő reá néznek, azok felvidulnak, és arcuk meg nem pirul. [...] Az Úr angyala tábort jár az öt félők körül és kiszabadítja őket. Érezzétek és lássátok meg, hogy jó az Úr! Boldog az az ember, aki ő benne bízik.

Énekek: 111,1-4; 393

Lekció: 1Sámuel 14,1-23

Alapige: 1Sámuel 14,1.6-15.23

És történt egy napon, hogy Jonathán, a Saul fia azt mondá szolgájának, aki az ő fegyverét hordozta: Jer, menjünk át a Filiszteusok előőrséhez, mely amott túl van; de atyjának nem mondá meg. [...] És monda Jonathán a szolgának, aki az ő fegyverét hordozá: Jer, menjünk át ezeknek a körülmetéletleneknek előőrséhez, talán tenni fog az Úr érettünk valamit, mert az Úr előtt nincs akadály, hogy sok vagy pedig kevés által szerezzen szabadulást. És fegyverhordozója felele néki: Tégy mindent a te szíved szerint; indulj néki, ímé én veled leszek kívánságod szerint. Jonathán pedig monda: Nosza menjünk fel ez emberekhez, és mutassuk meg magunkat nekik. Ha azt mondják nekünk: Várjatok meg, míg oda érkezünk ti hozzátok, akkor álljunk meg helyünkön, és ne menjünk fel hozzájuk; Ha pedig azt mondják: Jertek fel mihozzánk, akkor menjünk fel, mert az Úr kezünkbe adta őket. És ez legyen nekünk a jel. Mikor pedig megmutatták magukat mind ketten a Filiszteusok előőrsének, mondanak a Filiszteusok: Ímé a zsidók kijödögélnek a barlangokból, ahova rejtő-

TÉGY MINDENT A TE SZÍVED SZERINT

---

zének. És szólának némelyek az előőrs emberei közül Jonathánnak és az ő fegyverhordozójának, és mondák: Jertek fel mi hozzánk, és valamit mondunk néktek. Akkor monda Jonathán az ő fegyverhordozójának: Jőjj fel utánam, mert az Úr Izráel kezébe adta őket. És felmászott Jonathán négykézláb, és utána az ő fegyverhordozója. És hullottak Jonathán előtt, és fegyverhordozója is öldökölt utána. És az első ütközet, melyben Jonathán és fegyverhordozója mintegy száz embert öltek meg, egy hold földön egy fél barázda hosszánynin volt. És félelem támadt a táborban, a mezőn és az egész nép között; az előőrs és a dúló sereg – azok is megrémültek – és a föld megrendült; és Istentől való rettegés lőn. [...] És megsegíté az Úr azon a napon Izráelt. És a harc Béth-Avenen túl terjedt.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, a hálaadásunkkal isteni tetteidet magasztalhatunk, imádatunkkal, hódolatunkkal pedig a te személyed nagyságát vallhattuk. Valljuk, hogy te vagy mindenek teremtője, hűséged, igazságod az apró hétköznapi helyzetekben is valósággal megmutatkozik. Még a gonoszok fölött is feljön a te napod, esőt adsz jókra és hamisakra. Hát még a tieidre, ahogy énekeljük is.

Urunk, mi egyedül azért lehetünk hűségesek hozzád, mert te hűséges voltál először is önmagadhoz, amikor a megváltó művet elvégezted, az új teremtés csodáját is végbe vitted drága Jézusunk által, és így lehetsz hűséges hozzánk is.

És köszönjük, hogy néped tagjaiként így hordozhatjuk a világban levő gonoszságnak minden nehézségét, baját is, és imádkozhatunk azért, hogy könnyörülj rajtunk, könnyörülj a világon.

És tudod, hogy most szeretnénk kérni ismét, könnyörülj az ukrán és az orosz válságon. Mindenképpen a kárpátaljai magyarokért, az ottani lelki testvéreinkért is, de az ott levő többi népért is ezt kérjük. De szeretnénk hálát is adni neked mindazért a szabadításért, amit eddig is végbe vittél, csak most valamiért a világi vezetők úgy döntöttek, hogy háború legyen. De Urunk, te vagy fölöttük is, és köszönjük, hogy ezért bármi történik, isteni terved és akaratod szerint lehet, hiszen te a gonosz fölött is úr vagy.

Mi azt kérjük, hogy hamar teremts békét akaratod szerint. És szeretnénk előtted járni, előtted állni és szeretnénk rád figyelni most. Szólj ezért hozzánk személyesen.

Ámen.

Igehirdetés

Mindannyiunk számára nagyon fájó tény az orosz-ukrán háború súlyos helyzete. Miniszterelnökünknek, külügyminiszter úrnak, a honvédelmi miniszternek, a világi vezetőknek nagyon komoly döntéseket kell hozniuk ezekben az órákban, szinte így mondhatjuk, hogy percekben is. Mindig a kritikus helyzetekben derül ki, hogy ilyenkor mi van a szívben. A világi vezető szívében is, illetve Isten népe szívében is. Hogyan dobban, például a világi vezetőink szíve a külho-

ni magyarokért, Kárpátaljáért. De nemcsak az ottani magyarokért, hanem az orosz és az ukrán háború miatt minden nemzetért, akiket ez érint fájóan.

És a mi szívünk? Pasaréten az igehirdetések utáni imádságokban sokszor hallottunk imádságot az istentiszteleteken Kárpátaljáért, azért, hogy legyen vége ennek az egésznek, az Úr adjon hamar békességet. Emlékszem, így hangzottak: hamar békességet. És úgy tűnik, mintha pontosan az ellenkezője történe. A mi gyülekezetünk is imaharcot is folytatott az évek során. És amikor halljuk a híreket, mi van a szívünkben?

Mert a bibliai történetben – halljuk – itt is harci helyzet van, háborús helyzet. És nem mindegy, hogy mi van a hívő ember szívében. Akár egy személyben is – itt közösségről van szó, mert ketten vannak, Jonatán meg a fegyverhordozója –, tehát egy személyben is meg közösségként is, ha csak ketten is vagyunk, mi van a szívünkben?

Amikor hallottátok a szomorú tényeket a hírekből az elmúlt napokban, és, hát, ma, akkor volt-e hálaadás? Volt-e imádat? Amikről hallottunk az imahéten. Nekem ez jutott eszembe. Mert én úgy jártam, hogy azonnal elkezdtem olyan fájó szívvel gondolni, hogy: – Hát, Uram, akkor mégsem lesz béke. Akkor hogy van most az imameghallgatás, amiért én is könyörögtem? És az Úr olyan kegyelmes volt, hogy a napi csendességek során, ezekben a mostani ószövetségi igékben, ahogy olvassuk a napi csendességek során, elvégezte bennem, hogy először most is imádjuk az Urat, adjunk hálát mindazért, amit az Úr eddig tett ebben az egész nagyon szomorú, de mégis bennünket súlyosan érintő szituációban az évek során is, meg most is.

Az is biztos, a Biblia alapján tudjuk, hogy most is az Úr terve és célja fog végbe menni minden tekintetben. Ezért akár mi is adhatunk előre is hálát azért, hogy az Úr hogyan teremt majd békességet akár hamar is, ha úgy akarja. És mindenképpen hívő emberekként engedelmes szívvel – és ez lesz majd a fontos gondolat –, engedelmes szívvel legyünk, Jonatánhoz meg a fegyverhordozójához hasonlóan, az Úr eszközei. Legyünk ajándékká, áldássá egy háborús helyzetben is. És életünk minden más lelki harcában is természetesen így van ez, de most a helyzet miatt ezzel kellett kezdenem.

Mi az, amivel most harcolsz lelki értelemben, de lehet, hogy fizikai értelemben is? Hol vannak harcaid? Hol kérdés, hogy vajon mit fog az Úr tenni? Ezekről a gondolatokról is akar az Úr bátorító kijelentést adni nekünk a történet üzenetében két egyszerű gondolattal: Jonatán engedelmes szívé, és Jonatán engedelmes szívvel lesz az Úr eszköze.

A Károli fordítású bibliák mindegyikében, amiket meg tudtam nézni ott-hon, a fejezetcím itt a 14. rész fölött így olvasható: Jonatán hőstette. És először nagyon megörültem, hogy ez tényleg milyen jó cím, mert valóban Jonatán hőstette, de aztán elgondolkoztam az egész történet üzenete miatt, hogy mégiscsak jobb lenne úgy mondani, hogy: az Úr hőstette. Mert itt olvastuk, hallottuk: az Úr megsegítette Izraelt. Az a szó van ott, amit a szabadítani kifejezéssel is szoktunk fordítani. Megszabadította – az a héber szó van itt a 23. versben, ami személynévként nagyon ismerős nekünk: Jézus. Ez a szó mindig azt

TÉGY MINDENT A TE SZÍVED SZERINT

---

erősíti, csak az Úr cselekedhet, és ez a cselekvés a fordításban segítség, mert harcolt Jonatán is. Nem olvastam föl a folytatásban, harcolt még Saul is, a korábban rettegő katonák is harcoltak. Harcolt Izrael, és abban tapasztalta meg az Úr segítségét, hogy megszabadította őket az Úr. Viszont a 6. versben, mikor Jonatán bizonyóságot tesz a szolgájának, ott is ezt a szót használja az ószövetségi eredeti ősi kijelentés: „mert az Úr előtt nincs akadály, hogy sok vagy pedig kevés által szerezzen szabadulást” vagy segítséget.

És az egész történet – halljuk – így indul: „És történt egy napon”. A 23. versben pedig így van: „És megsegíté az Úr azon a napon Izráelt.” Tehát a történetnek a kerete az a nap. És itt most fontos, hogy Izrael életében, Jonatán életében egy egyszerű hétköznapi nap. Jonatán herceg – ismerjük –, hadvezér, egyik hadvezére az izraeli seregeknek. Egy ószövetségi izraeli hadvezér egyik hétköznapija egy harci helyzetben, egy háborús helyzetben. Neki az a hétköznapi. Nekünk meg, hívő emberek, újszövetségi népnek minden hétköznapi háborús helyzet, igaz? Harci helyzet minden nap, hiszen mi szent háborúban vagyunk. Az Úr Jézus győztes hadvezérként harcol a Sátán minden serege ellen. Minden hétköznapi nekünk – ugyanúgy, mint Jonatánnak és a fegyverhordozójának – háborús harci helyzet. Van, amikor a szó fizikai értelmében is háború van. Lásd, gondoljunk a kárpátaljai hívő testvérekre, akiket esetleg behívhatnak katonának. Magyarok is haltak meg az elmúlt évek során, Beregszászban is – tudom a barátaimtól – gyászolt egy család, még fiatal lányt is gyászolni kellett, mert meghalt a háborúban.

Az egész történet tehát hétköznapi, a mindennapok egyik hétköznapi eseménye, de mégis üdvtörténet: „És történt egy napon” – ez jelzi, hogy itt Isten cselekszik. Isten üdvterve, üdvtette valósul meg, az ő üdvözítő terve, célja megy végbe ezen a napon is majd. Hogy beteljesítse azt az ígéretét, amit még a bűnesetnél megígért, hogy jön majd a szabadító, aki majd király is lesz. Most még Saul a király, de nemsokára, a 16. résztől már Dávid a király – megtudjuk. Mi már Jézus dicsőséges győzelme után vagyunk, tehát ami itt történik, az egész bibliát átfogóan lehet így mondani, hogy Isten üdvterve megy, halad végbe.

És a kijelentésben még az is látszik, hogy a 13. és a 15. részekben bemutatja az Úr kijelentése, hogy miért nem lehet Saul a király, miért vesztette el Saul azt a hatalmas kiváltságot, hogy ő volt az Úr felkent, választott királya, de méltatlan, hűtlen lett. De közben ott van a 14. részben Jonatán. Jonatán személye és cselekedete a fegyverhordozójával együtt. Engedetlen az édesapa, a király, de ott van az Úrnak engedelmes szívű fia. Saul tehát az Úr választott felkentje. Nem tudom, észrevettük-e, hogy midőn a 9. részben a 16. versben az Úr Sámuelnek elmondja, hogy: „Holnap ilyenkor küldök hozzád egy embert a Benjámin földéről, és kend fel őt fejedelmül az én népem, Izrael felett, hogy megszabadítsa az én népemet a Filiszteusok kezéből; mert megtekintém az én népemet, mivel felhatott az ő kiáltása hozzám.”, akkor ezzel a kijelentéssel azt emeli ki, hogy az Úr megkönyörült az ő népén. Miért adta Saul Izraelnek az Úr? Mert megkönyörült a népén. Meg akarta népét szabadítani a filiszteusoktól. A 9. rész 16. versét majd nézzétek meg. És emlékeztek, hogy a nép királyké-

rése azért történt, mert megutálták az Urat. De az Úr nem kiszúrni akart velük Saullal, hanem ő adta nekik azt a felkent királyt, fejedelmet, akin keresztül megkönyörült az ő hűtlen népén is.

Csak Saul sajnos engedetlen lett, nem követte az Úr parancsát. Nem engedelmes királyként. A körülmények befolyása alatt áll, számolgat, katonáit is számolgatja, meg az ellenség létszámát, vallási tettekben bízik, hiszen bemutatja az áldozatot, ahelyett, hogy az Úrban bízna, és az Úrnak engedelmeskedne akkor, amikor majd megismeri az Úr akarátát. És emiatt az Úr nagyon súlyos ítélete el is hangzik – ez van a megelőző részben –, de még ott is Isten kiemeli, hogy akkor is szabadítani fog, hiszen noha Saultól elvételük a királyság, de az Úr elmondja, de én már tudom, hogy ki az az ember. És ott is az a szó van: az Úr szíve szerinti ember. Itt meg azt látjuk, hogy Jonatánnak azt mondja a szolgálója, hogy te is a te szíved szerint tegyél mindent. Az Úr szíve szerint történik Saul megítélésénél is mindaz, ami történik, és most is Jonatánon keresztül a Jonatán szíve szerint történt események az Úr szíve szerintiek lehetnek.

Pedig tudjuk azt is, hogy amikor az Úr azt mondta, hogy de már van egy másik ember, szívem szerinti ember, akit választottam felkent királyul, akkor ő Dávidra gondol. És így hadd mondjam, hogy a 14. résznek így a Saul két engedetlenségét is leíró két rész közti elhelyezkedése is mutatja, hogy az Úr tényleg milyen kegyelmes az ő népéhez. Mielőtt még Dávidot bemutatná, Dávidról szólna részletesebben, rávilágít arra, hogy nézzétek meg, lehetne Jonatán is ez az ember, az Úr szíve szerinti király. Jonatán ugyanúgy lehetne az Úr választottja teljes mértékben. De majd Dávid lesz. A Messiás dávidi utód, nem jonatáni utód.

De nézzük meg, hogyha nem is Jonatán lett a Messiás őse, de hogyan volt az Úr eszköze. Jonatánnak még a neve is hordozza, hogy ő az Úr ajándéka: Jehonathan – az Úr adott, az Úr ajándéka. Az Úr adta, az Úr ajándéka. Ajándékba adta – most csak mondok néhány szempontot –, hogy majd a szinte örültségbe is hajló apjának, édesapjának sokféle gonoszságát, bűnét egy picit ő is visszatarthassa. „A szeretet sok bűnt elfedez.” Jonatán, mint fiú, nagyon kritikus helyzetekben is áldás volt az apja számára, aki mellest akkor még hivatalban levő király volt. Jonatán Dávid barátja – áldás, mint Dávid barátja. Jonatán családfő is volt. Aztán Jonatán meghalt az édesapjáért, a királyért. Előbb halt meg, mint a király, ez azt jelenti, hogy védte minden áron Izrael népe királya életét. Meghalt Dávid barátja. És majd nézzük meg, hogy a Sámuel 2. könyve 1. részében Dávid milyen csodálatos imádságot mond Jonatánról is, meg Saulról is. És Jonatán ajándék Izrael népe számára, mint hadvezér itt is, mint aki bátor győzelmet arat, mert az Úr győz általa.

És még tovább kell mennünk. Mindaz, amit Jonatán tett az ószövetségi időben, mégiscsak része volt annak, ami majd a messiási ígéretekben később beteljesedett. Dávid azért maradhatott meg hűségben az üldöztetés idején is az Úrhoz, mert ott volt Jonatán mellette. Eszköz az Úr tervében a messiási király uralma minden részénél. Dávid esetében is meg Jézus esetében is messiási királyi uralom. Jonatán engedelmissége, engedelmes tettei által az Úr sok mindent tett.

TÉGY MINDENT A TE SZÍVED SZERINT

Itt újra mondjuk ki: Jonatán számára mindegyik ilyen hatalmas tette egyszerű hétköznapi helyzet volt. Ez nagyon fontos, mert a mindennapokban mutatkozik meg Jonatán engedelmes szívű élete. „Tégy mindent a te szíved szerint” – és ezt a szolgálja mondta neki. És ez azért bátorító továbbra is, mert még a szolga is tudta, hogy az a jó nekem is, hogyha az én uram azt teszi, ami a szíve szerint történik.

Mi van Jonatán szívében? Viszont hadd mondjam így: rossz kérdésre nem lehet jó választ adni. Ezért a kérdés persze nem rossz, mert lehet így is feltenni a kérdést, hogy mi van, de sokkal jobb, ha így mondjuk: ki van Jonatán szívében? Ki tölti be Jonatán gondolatait? Egyébként az új fordítású Bibliában nem is a szív szót használja itt a fordítás, hanem olyan szavakat, amiket lehet használni, de nem véletlen, hogy Károli itt a szív szót használja.

Itt a vers végén ugyanúgy a szív szó szerepel, de ott már Károli is úgy fordítja: „ímé, én veled leszek kívánságod szerint”. Én ott vagyok melletted, mindent úgy teszek, ahogy te kívánod. Ott is ugyanaz a szó, hogy szív. Tehát ki van a gondolataiban, a kívánságaiban, a tervei közepette? És lehetne sorolni, mert a szív szó mindent hordoz: aki Jonatán, ahogy gondolkodik, ahogy érez, ahogy dönt. Ez az Úrral való kapcsolatnak a legmélyebb megvalósulási lehetőségét adja tehát. Jonatán szíve – ez a kifejezés azt hordozza: ahol megvalósul az Istenben bízó embernek egész lénye, egész élete.

A hétköznapi mindennapi cselekedetében Jonatán engedelmes szívű volta derül ki. Hogyan? Éppen úgy, hogy nézzük meg, hogy hogyan eszköze az Úrnak. Milyen is ez az engedelmes szív? Mi jellemzi? És majd itt igyekszem hat b-betűs szót használni. Egy-egy b-betűs szóval fogok majd utalni arra, hogy mi jellemzi Jonatán engedelmes szívét. De hogy lássuk majd, hogy ezek a jellemzők mennyire bátorítóak lehetnek majd nekünk is és mennyire mutatnak Jézusra – mindegyik jellemző olyan, mintha Jézusra mutatnánk vele –, ezért tudatosítsuk újra, hogy Saul hogy élt meg valamit engedetlenül, de volt, amikor ő is engedelmes volt.

Itt a 13. részben, ahol Saul engedetlenségének az első szomorú tényét olvashattuk – majd a 15.-ben lesz a második, emlékszünk –, neki várni kellett volna csupán hét napot. Várni az Úrra, azaz várni az Úr prófétájára, azaz várni az Úr kijelentésére. És remélem, emlékeztek, hogy Saulnak már volt ilyen feladata. Van is olyan írásmagyarázó, aki úgy gondolja, hogy a korábban mondott parancsa Sámuelnek Saul számára most valósul meg. Ez azt jelenti, hogy ami akkor történt és a mostani történés közel van egymáshoz. Talán valószínűbb inkább az, hogy itt már jó pár év eltelhetett, és én inkább ezt a magyarázatot hangsúlyoznám, úgy mondva, hogy Saulnak megint várni kell hét napot. Akkor és ott várt. Amikor az Úr kijelentette Saulnak, hogy hogy lesz király, milyen jelek fogják követni az ő királlyá válásának a menetét, és ott is benne van az, hogy majd menj el Gilgálba, és ott várj hét napot, majd jövök. Itt megint erről volt szó: várni az Úrra.

Emlékeztek, hogy nem is olyan régen, január első igehirdetésében is erről volt szó. Csak a várni szót a reménység szóval kell helyettesítenünk: „mindig

benned reménykedem”. A Károliban úgy van, hogy „mindennap várlak téged”. Várni az Úrra minden nap reménységgel is.

De amikor Saul – mert elmondtuk már, hogy Saul a körülmények befolyása alá kerül, azok alatt van – elkezd számolgatni, és elkezd azon gondolkodni, hogy azért csinálhatok valamit kultuszi, vallási tetteként, és majd akkor tapasztalni fogom az Úrnak a csodáit. Ahogy korábban Izrael katonái hozták a szent ládát, mert ha a szent láda velünk van, akkor biztos győzünk. Akkor került a szent láda idegen földre, Dágon templomába. Saul ugyanígy viselkedik: nem tud várni az Úrra.

Pedig ez az Úrra várás, reménykedés az Úrban minden nap, ez nem tétlenség, hogy semmi nem történik, még akkor sem, hogyha minden történés az ellen beszél, hogy én várjak az Úrra nyugodtan. Hanem ez a várakozás, ez a reménykedés ez nagyon is aktív. Ez az engedelmesség tettei, csak most a várakozásban. Várni az Úr szabadítására – olyan jó ezt kimondani, leírtam a jegyzetbe is – Kárpátaljára gondolva is. Kárpátalja miatt is várni az Úr szabadítására és így imádkoznunk.

Jonatán viszont semmiképpen sem a körülmények befolyása alatt van, hanem éppen fordítva: a körülmények miatt, de ő a szíve szerint kezd bármit is tenni. Aki, ami a szívében van, az határozza meg a körülményekhez való viszonyát is. Elkezd cselekedni. Mivel tele van az Úrral a szíve, az Úr tölti be egész lényét, ezért a tetteiben is ez látszik. Ezért bátor, bölcs, bízik, biztos a győzelemben, buzdít szavával és tetteivel és békesség tölti be, békességért harcol. És ezt hadd mondjam ki újra: békességért harcol, miközben békessége van.

Jonatán tehát bátor szívű. Mindegyik szóról, mindegyik kifejezésről csak egy-egy gondolat a hangsúly miatt. Bátor szívű – azért szeretném így mondani, hogy bátor szívű, mert így magyarul ez olyan szépen hangzik. Lehetne csak annyit is mondani, hogy bátor. De amikor azt mondjuk, hogy bátor szívű, akkor hangzik, hogy ki tölti be a szívét. És ilyenkor talán még könnyebb megérteni, hogy ez nem azt jelenti, hogy esetleg ő nem félne. Mert a történetből, a megelőző részből kiderül, hogy mindenki fél. Sőt, retteg. Az apja is. És Jonatánban is lehetett félelem, mert a bátorság az nem a félelem hiánya, hanem a félelem ellenére is megmutatkozó lelki tartás és erő. Mert tudom, hogy ki az, aki betölti a szívemet.

Tudja, hogy kihez tartozik Jonatán is. Azt mondta itt, hogy: „Jer, menjünk át ezeknek a körülmételetleneknek előőrséhez.” Ők a körülmételetlenek. Ez egy jelző, ami azt jelzi: azok, akik nem tartoznak az Úrhoz. Mi viszont kihez tartozunk? Hát ki is mondja: az Úrhoz, aki előtt nincs akadály. Ki ez az Úr? Emlékszünk az Úr kifejezésre, hogy milyen jelzőket hordoz? Mert már sokszor hallottuk, de ezt mindig újra és újra jó hallani. A Mózesnek mondott 'vagyok, aki vagyok' kijelentésből kiindulva Jahve, az Úr ki is, akit egyébként Mózes megismert? Nem csupán mindenható, örökké létező, hanem az övéivel vele levő. Minden helyzetben velük levő. Múltban is, jövőben is, jelenben is. Ez az Úr, aki szabadítani fog. És mindenképpen – és ez nagyon fontos – az az Úr, aki szövetségi hűségét abban mutatja meg, hogy az ígéretét most már beteljesíti.

TÉGY MINDENT A TE SZÍVED SZERINT

Lehet, hogy eddig nemcsak hét napot, hanem hét évet vagy hetven évet kellett várni valamire vagy hétszáz esztendőket kellett várni valakire, de be fogom teljesíteni, mert én vagyok az Úr.

Bátor szívű. Betölti-e a szívedet ez? Mivel az Úrral vagyok tele, bátor szívű lehetek. Tudom-e, hogy ki az ellenség? És emlékeztek, „nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk”. Amikor tehát háború van, és lehet, hogy hallani fogjuk a hírekben, hogy kárpátaljai férfiakat is visznek el arra a távoli vidékekre, és fájni fog a szívünk, és gondolni fogunk világi vezetőkre, de amikor imádkozunk, akkor nekünk nem test és vér ellen van tusakodásunk, hanem a Sátán minden munkájával szemben, de az Úr Jézussal bátran.

Bölcs szívű – itt is a szív szót hozzátettem. Bölcshívű. Persze eszes is, hiszen hadvezér, és látszik, hogy milyen ügyesen gondolkodik és cselekszik, de a döntő itt azon van, hogy az Úr akaratára bízta magát. Édesapja sajnós királyként engedetlen az Úr törvényének: „a bölcsesség kezdete az Úrnak féltelme”. Ami abban mutatkozik meg, hogy amit az Úr mond, azt megteszem. Még ha nem is értem, hogy mit miért mond, de cselekszem. „Talán tenni fog az Úr értünk valamit” – ez nem bizonytalanság, hanem ez annak a megvallása, hogy tudom, hogy az Úrnak megvan a terve, ő bármit megtehet, az a kérdés, mit akar. A bölcsesség ebben látszik, hogy valamit tennem kell, mert én az Úré vagyok, az Úr népéhez tartozom, és majd az Úr meg fogja mutatni, hogy mi történjen. Bármi is történik, az Úr mindenható marad, mindent a népéért fog cselekedni, és még inkább az ő neve dicsőségéért. Lehet, hogy az apám súlyosan vétkezett és megítélte az Úr, de attól még győzelmet adhat az Úr bármikor.

Bátor szívű, bölcshívű, bízunk. Az Úr szava, az Úr üdvtettei a múltban is igazolták, hogy kicsoda ő, akkor most is, a jelenben is, és a jövőre nézve is ilyen lesz az Úr. Saul számíttatott, Jonatán meg számol az Úrral, mert tudja, hogy ő kicsoda és mit tett eddig is, hát ez bármikor megtörténhet.

Most gondoljuk végig, hogy Jonatán, aki szintén már olvashatta is, megismerhette a mózesi kijelentéseket. Emlékeztek, a király-törvény leírja, hogy a király majd folyamatosan olvassa, tanulmányozza, gondolja át az Úr törvényét. És mivel Saul király volt – az apja –, neki ezt kellett csinálni, és Saul szerint is majd Jonatán lett volna az utódja, kiindulhatunk abból, hogy Jonatán is ismerhette nagyon jól, nagyon személyesen az Úr törvényét. Nem vakmerő Jonatán, hanem a Példabeszédek 3,5 szerint: bizodalma van az Úrban teljes szívéből, nem a maga értelmére támaszkodik, hanem bízunk és így cselekszik. És biztos abban, hogy az Úr győzelmet fog adni. Ezért mondom így a bizalom után, hogy biztos a győzelemben.

Hallottuk itt kétszer is, ha végig figyeltünk, hogy múlt időben használta, hogy: „az Úr kezünkbe adta őket”. Pedig ott még nem is harcolt. Csak mivel az Úr jelezte, hogy mit készül tenni, akkor múlt időben mondhatja, hogy ez olyan, mintha már megtörtént volna. És a csata még most kezdődik el, még nem ütközetben van, csak mászik föl a hegyre, megy a szolgája is utána, mert biztos a győzelemben. Ha „az Úr kezünkbe adta őket”, akkor nem az van, hogy semmit

nem csinálunk, hanem akkor mindent megtehetünk, ami az Úr akarata szerint való, és el is mondta nekünk.

És a jel ezért volt fontos. Jonatánnak ez a jelkézése, ez nem olyan, mint Gedeon jelkézése. Mert Gedeon már tudta, hogy mi az Úr akarata, csak ő bizonytalan volt egy picit. Kétszer is kért az Úrtól jelet. Jonatánnál pedig itt valósul meg az, hogy: az Úr akarata mi is konkrétan? Meg fogja mutatni ezzel a jellel. És mikor hallotta Jonatán, hogy a jel megvalósul: – Szolgám, gyerünk, az Úr kezünkbe adta őket, Izrael kezébe adta őket!

Jonatán ezt a jelet mikor megkapta, amit kért is egyébként persze, de megkapta, akkor ő a biztos győzelem tudatában harcol, tesz mindent engedelmes szívvel. Nekünk nem kell semmi jelet kérni sehova, hiszen nekünk már megtörtént ez a jel. Hiszen az, hogy az Úrnak mi a terve, mi az akarata, azt végbe vitte Jézus által. Az Úr Jézus győzelme megtörtént. Amikor eljön az Úr Jézus, akkor kiteljesedik az ő győzelmének a maga teljessége. A hétköznapiak során pedig a mi személyes életünkben vagy a gyülekezeti életünkben vagy ilyen háborús helyzet miatt közbenjáró imádságaink során nem kell jeleket kérnünk, hiszen itt van az ige előttünk, az Úr egyértelmű tanítása, vezetése ott van, csak engedelmes szívvel, a győzelem biztos tudatában, hittel.

Ezért tud buzdítani is. Itt a szolgáját buzdítja. Nehémiás annak idején nemcsak egy embert buzdított, hanem ott egy egész közösséget, vezetőket, világi meg lelki vezetőket, amikor az volt a feladat, hogy építsünk falat, mert hát az Úr szégyene, hogy Jeruzsálem kőfalai leromboltattak, a kapui nincsenek is meg szinte. És ötvenkét nap alatt elkészül a kőfal. Mert mindenki hogyan is dolgozott? Milyen lelkülettel? Hát olyan lelkülettel, hogy tudták, hogy ez az Úr városa, ez az Úr városa kőfala, akkor mi, amit teszünk, az Úrnak tesszük. Nemcsak szavával, hanem tettel is buzdít.

Itt fontos, hogy az első ütközetet Jonatán és a szolgája hajtja végre, de először Jonatán, mert ő megy elől. A szolgájának nem is volt kardja. Megtudtuk azt is, hogy csak Saulnál és Jonatánnál volt kard. Hogy a szolga Jonatán után jöve hogyan tudott szintén győzelmet aratni az ellenség fölött, ez titok marad. Az a lényeg, hogy a szolga is harcolhat, mert van mivel. Egy viszont biztos: a szolga a hadvezére után mehet, mert buzdította őt. Engedelmes első lépések, amik buzdítják a mögöttem jövőket. Első ütközet, első lépés. Ott a szó szoros értelmében is lépeget. Sőt, nem is lábbal, hanem négykézláb, tehát ott ő mászik föl a hegyre. És miközben így mászik, minden lépés egyre közelebb abban az engedelmisségben, ami majd az Úr győzelmét jelenti az ő népe számára is. Az Úr eszközeként kis helyen arat nagy győzelmet. Kicsoda? Az Úr. Csak ebben eszköze Jonatán és a szolgája.

Utána Saul is harcolt, ahogy jeleztük, meg olvashattuk is esetleg az igében, ha tovább olvastuk. Még azok is harcolnak, azok a zsidók is, akik a filiszteusokkal valahogy jóba lettek. Azok is, akik elbujdostak a barlangokba, mert úgy féltek és rettegetek, de hallották, hogy úgy tűnik, hogy Izrael a győztes, hát akkor megyünk mi is. A lényeg: mindenki az Úr népe katonái, akik korábban féltek, rettegetek, harcol. És győz az Úr.

De leginkább a buzdítás azért lehetett olyan határozott és annyira bátorító, amennyire, mert nemcsak Jonatán harcolt, hanem az Úr maga is harcolt. Nemcsak Jonatánnal, mint eszközén keresztül, hanem hallottuk itt a 15. versben, hogy olyan dolgok is történtek, amiket az Úr maga végzett. Például földrengés, illetve Istentől való rettegés. Ez volt a 15. vers utolsó kifejezése: „és Istentől való rettegés lőn”. Ez egy olyan kifejezés, ami következhet fizikai történésekből is. Például a Sínai hegynél ott is rengett a föld, villámok voltak, mennydörgések, és ezek fizikai hangok is voltak, meg fizikai energiák elszabadulása, felszabadulása, jelezve, hogy itt az Isten van jelen. De olyan is lehet, hogy fizikailag semmi nem történik, nem hallani semmit, de egyszerűen az ellenséget valami rettenetes félelem, rettegés tölti be. Itt csak lelki módon, de akkor is hatékonyan. Istentől való rettegés lett. Ilyenkor, még ha mindegyik filiszteus góliátnyi méretű lett volna is, akkor is elveszett volna. De hiába Góliát, Istentől való rettegés és hatalmas győzelmet arat az Úr.

És mindezt – és ez az utolsó – a békességért. Jonatán békességgel a szívében harcol. Teljes békessége van, mert tudja, hogy kinek az eszköze. Tudja, hogy mit kell tennie engedelmes szívvel. Ő boldog az Úrral való kapcsolatában. Csak közben a hétköznapi során most harcolni is kell. De békességért is harcol. Boldogmondásokban – emlékeztek – mondja az Úr Jézus: „Boldogok a békességre igyekezők: mert ők az Isten fiainak mondatnak.” „Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak nevezetnek.” De ők is Isten eszközei.

Ez a békesség, ez nem akárkinek a békessége. Ez az Úr békessége. Jézus mondta is a búcsúbeszédeiben tanítványainak: „Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!” Jézus békessége lehetett Jonatán számára is valóság, csak nekünk még magasztosabban, hiszen mi utána vagyunk az Úr Jézus győzelmének. És az Úr népe békességéért. Harc, hadakozás, de békességgel, békességért.

Amikor ez a kifejezés van a 23. vers végén: „És a harc Béth-Avenen túl terjede.” – ez a „túl terjede” ugyanaz a szó az ősi nyelven, mint amikor többször is használja Jonatán a fegyverhordozójának mondva, hogy „gyere, menjünk át”. Átmenni, túlterjedni – ugyanaz a szó. Ez a „Béth-Avenen túl terjede”, ez azt jelenti, hogy egy hatalmas területen lett békesség, mert győzött Izrael. Jonatán – „menjünk át” –, ő is tett valamit a békességért, de utána az Úr sokkal nagyobb békességet adott Jonatánon keresztül, meg mindazokon keresztül, akik ebben a harcban részt vettek. Az Úr tette a békességben.

Az Úr Jézus, amikor a Gecsemáné kertben harcol, akkor ott a Gecsemáné kertben történtek valamilyen értelemben első ütközet, első lépés abban, hogy ő megy a keresztre. János evangéliumában nem véletlen, ahogy ott a 18. részben leírásra került, hogy onnantól fogva Jézus a győztes király – majd nézzük meg János evangéliuma passió-történetét. De a Gecsemáné kertben az is látszik, hogy hát sok vagy kevés által szabadulás? Mibe került Jézusnak, mibe került Istennek, hogy valóban az Úr számára ne legyen akadály, hogy sok vagy kevés által? Nagy ára volt annak, hogy az Úr ilyen Isten legyen, hogy Jonatán

az Úr ajándékként ilyen egyenes szívű, engedelmes szívű legyen. Az Úr Jézus ezt megfizette, kifizette és így aratott győzelmet a békességért. Hogy a tanítványainak is, az övéinek, még az engedetlen népének is békessége legyen, ezért az Úr mindent megtett.

És ezért lehet nekünk is a mi hétköznapi élethelyzeteinkben engedelmes szívűnk, bátor, bölcs, bízó, biztos a győzelemben, buzdító és békességgel és békességért történő és harcoló.

„E világon nyomorúságtok lészen; de bizzatok: én meggyőztem a világot.” Jézus ezt a búcsúbeszédei végén mondta, a János evangéliuma 16. rész 33. verse leírásában van ez. Utána jön még a főpapi imádsága, utána pedig jön a kereszt.

Békesség úgy, hogy közben lehet, hogy háború is van – Kárpátalján ezzel is szembesülnek a magyar testvéreink és a lelki testvéreink –, de akkor is az Úr a győztes.

És segítsen az Úr bennünket, hogy mi is lehessünk Jonatánhoz hasonlóan ilyen engedelmes szívű, hűséges eszközök.

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért, mennyei Édesatyánk, hogy noha Jonatán is lehetett volna választott király, de mégis Dávidot választottad, mert az Úr Jézusnak a Dávid fiának kellett lenni a Júda törzséből, mert így teljesítetted be üdvözítéssedet. De imádunk téged, hogy az ószövetségi drága hívő ember szolgáló életén keresztül is felragyoghatott most is nekünk a te isteni személyed nagysága, hűsége, szeretete.

Köszönjük neked, hogy Jonatánhoz hasonlóan valóban mi is engedelmes szívűek lehetünk. De még inkább köszönjük hálaadással, hogy még Jonatánnál is engedelmesebb lehetett az, aki legyőzte a Sátánt, a bűnt, a kárhozatot. Mindent, ami tőled elválaszt. Köszönjük az Úr Jézus halálig való engedelmes-ségét.

Kérünk arra téged, hogy a hétköznapi során hadd lehessen nekünk is természetes az, hogy tesszük a feladatunkat minden nap örömmel, hálával. Ha még harcaink vannak is, drága bizalommal a győzelem tudatában, hogy így lehessen békesség nemcsak bennünk, hanem körülöttünk is.

Te tudod, hogy hol van békétlenség most a személyes életünkben, a jövőre gondolva, amikor várunk kell a szabadításodra. Hadd töltsön be már most, a te békességed, és hadd lehessünk mi is békességteremtők ilyen tekintetben.

És köszönjük neked, hogy kérhettük már tőled az istentisztelet elején, hogy könyörülj rajtunk, könyörülj a háborús helyzet miatt Kárpátalján, az ottani embereken is, és magasztalunk, hogy te meghallgattad a mi imádságunkat. Segítség hálával, boldog hálaadással eléd tárni a kívánságainkat ily módon minden nap, amíg a háború befejeződik. És köszönjük, hogy egyszer vége lesz.

És köszönjük, hogy az Úr Jézus eljövetelekor semmi nem lesz, ami itt a földön a bűneset utáni állapotok szörnyűsége, mert ott mindörökké veled lehetünk az új ég és az új föld drága dicsőségében.

TÉGY MINDENT A TE SZÍVED SZERINT

Ennek a drága reménysége is hadd erősítsen bennünket a földi harcaink során, hogy győzhessél Jézusért, Atyánk.

Ámen.

A reménységnek Istene pedig töltsön be titeket minden örömmel és békességgel a hívésben, hogy bővölködjetek a reménységben a Szent Lélek ereje által.

(Róma 15,13)

393. ének

1. Ne csüggedj el, kicsiny sereg,
Ha rád zúdul vad ellened,
Hogy végképp öszszetörjön;
Bár elpusztításodra tör,
Gond, kételkedés mit gyötör?
Nem lesz ez így örökkön!
Bízzál: ügyed az Istené,
Népét ő el nem ejtené:
Ő áll majd bosszút érted;
Ő állít Gedeont melléd,
Általa harcodban megvéd,
Szent igéjét és téged.

2. Él az Úr, áll ígérete:
Ördög s világ minden csele
Megszégyenül mirajtunk!
Vélünk az Úr, mi ővele,
Végtelen az ő ereje:
Győzelmet kell aratnunk.
Krisztusunk, segélj, el ne hagyj,
Pártfogónk végig te maradj:
Oltalmaz neved által,
Hogy mint hű nyájad, teneked
Zenghessünk dicséreteket
Víg, boldog hál'adással!